

DI Leonard Orban

Comisar desemnat pentru multilingvism

Discurs introductiv

Audierile Parlamentului European

Bruxelles, 27.11.2006

13:00-16:00

Sala PHS 1 A 2

Check against delivery

Titles in italics are meant to support the reading, not to be read

Domnule Președinte,

Stimați membri,

Permiteți-mi să încep prin a vă asigura că sunt profund onorat să mă aflu astăzi în fața dumneavoastră.

Este o mare bucurie pentru mine să îi văd printre dumneavoastră pe mulți dintre cei pe care am avut deja privilegiul să îi cunosc în cursul ultimelor săptămâni.

La 1 ianuarie 2007, dată la care Bulgaria și România vor deveni state membre cu drepturi depline ale acestei uniuni pe care o consider cea mai vizionară inițiativă politică din lume, vom fi făcut încă un pas istoric spre realizarea proiectului european al „unității în diversitate”.

Cuvintele nu pot exprima ce înseamnă pentru mine, ca cetățean, dar și ca unul dintre foștii negociatori-șef ai României, faptul că țara mea se alătură familiei europene, pe care o reprezentați, pe calea pașnică aleasă de Uniune pentru a-și atinge obiectivele de prosperitate, solidaritate și securitate. Sunt profund atașat integrării europene și aș dori să vă asigur că, în cazul confirmării mele în funcție, voi face, în calitate de comisar, tot ceea ce îmi stă în putință pentru a aduce o contribuție semnificativă la obținerea de noi rezultate în cadrul acestui fascinant proiect european.

Mă onorează profund încrederea pe care mi-a acordat-o președintele Barroso încredințându-mi portofoliul de comisar desemnat pentru multilingvism, un portofoliu cu implicații profunde asupra esenței însăși a identității europene, a valorilor sale și a provocărilor viitoare: integrarea,

competitivitatea, incluziunea, coeziunea, mobilitatea, transparența și democrația, care sunt indispensabile pentru viitorul proiectului european și sunt strâns legate de multilingvism. Importanța multilingvismului pentru proiectul european a fost reamintită și la recenta conferință „Un suflet pentru Europa”, desfășurată în perioada 17-19 noiembrie, la Berlin, la care au participat unii dintre dumneavoastră.

* * *

Așa cum a anunțat președintele Barroso, în cazul confirmării mele în funcție în urma acestor audieri, îmi va fi încredințat portofoliul multilingvismului. Voi coordona activitatea Comisiei într-un domeniu care a dobândit o tot mai mare importanță cu fiecare nouă extindere. Diversitatea lingvistică și culturală a Europei este o sursă de bogăție, care trebuie, la rândul ei, cultivată și promovată. Portofoliul care îmi va fi încredințat comportă atribuții importante atât sub aspect politic, cât și administrativ:

- Pe plan politic, voi impulsiona activitatea Comisiei în sensul includerii unei politici active a multilingvismului într-o serie de politici esențiale pentru funcționarea Uniunii și a pieței unice: cultura, educația și competitivitatea.
- Pe plan administrativ, voi asigura coordonarea unor servicii extrem de importante pentru buna funcționare a UE. Direcțiile Generale Traduceri și Interpretariat permit instituțiilor UE să funcționeze în mod adecvat în cele 23 de limbi oficiale ale Uniunii, însă activitatea lor are implicații mult mai largi asupra responsabilizării și participării publicului din întreaga UE. Voi răspunde, de asemenea, de Oficiul pentru Publicațiile Oficiale ale

Uniunii Europene, editura interinstituțională a UE, precum și de unitatea cu atribuții în domeniul multilingvismului din cadrul Direcției Generale Educație și Cultură.

În cazul confirmării mele în funcție și în conformitate cu declarația președintelui Barroso prezentată în fața adunării plenare a Parlamentului, din data de 14 noiembrie, voi avea atribuții speciale, alături de președinte și de comisarul Figel, cu privire la dialogul intercultural, inclusiv dialogul organizat de Biroul Consilierilor de Politică Europeană și Anul european al dialogului intercultural – 2008.

* * *

Pe continentul nostru se vorbesc zeci de limbi. După secole de conflicte și decenii în care Europa de Est și cea de Vest au fost despărțite, frontierele interne au fost desființate și ne putem deplasa oriunde pe continent fără nici o opreliște. Singurul pașaport de care avem nevoie este capacitatea noastră de a vorbi și de a înțelege limba celuilalt.

Doresc să profit de ocazia de a mă afla astăzi în fața dumneavoastră pentru a-mi prezenta punctul de vedere asupra importanței multilingvismului, a contribuției acestuia la competitivitatea economică, a modului în care sprijină dimensiunea socială și dialogul intercultural și, în ultimă instanță, a rolului esențial pe care îl are în construirea unui spațiu al dialogului politic european. Este o responsabilitate uriașă, însă extrem de stimulativă pentru UE, precum și pentru toate instituțiile sale și statele membre.

Am convingerea fermă că acest proiect trebuie să reprezinte un demers comun. În acest context, constat cu satisfacție că:

- Parlamentul European a acordat întotdeauna cea mai mare atenție aspectelor lingvistice în cadrul discuțiilor purtate pe marginea documentelor Comisiei și al prezentării rapoartelor de inițiativă, precum cele elaborate de dl Ebner, dl Portas, dl Mavrommatis și, recent, de dl Joan i Mari.
- De asemenea, Comisia a jucat, în cooperare cu celelalte instituții ale UE și Consiliul Europei, un rol important în promovarea învățării limbilor și a diversității lingvistice și a lansat în 1987 primul program Lingua.

Am convingerea că putem continua pe acest drum și aș dori să vă împărtășesc gândurile mele privind obiectivele pe care ar trebui să le urmărim și modalitatea în care putem scrie împreună următorul capitol al multilingvismului. Una dintre convingerile mele fundamentale este aceea că multilingvismul UE trebuie să devină parte integrantă a tuturor politicilor și programelor relevante ale UE, nu să fie considerată o politică separată, izolată.

După cum știți, în anul 2005 Strategia de la Lisabona a fost reorientată spre obținerea unui nivel mai ridicat de creștere durabilă și de ocupare a forței de muncă, astfel încât să putem face față cu succes provocărilor reprezentate de globalizare și de îmbătrânirea populației. Multilingvismul este benefic pentru întreprinderi și pentru competitivitate, aducând astfel o contribuție importantă la realizarea Agendei Lisabona.

La prima vedere, ar putea părea mai simplu pentru întreprinderi să utilizeze o singură limbă. Cu toate acestea, „industria lingvistică” nu numai că este unul dintre sectoarele cu cea mai rapidă dezvoltare din lume, dar multilingvismul poate oferi oricărui sector al economiei un avantaj competitiv, în măsura în care îi asigură accesul pe piețele locale

și îi dă posibilitatea să creeze produse noi care, la rândul lor, contribuie la dezvoltarea multilingvismului, de exemplu în domeniul tehnologiei comunicațiilor.

Societățile, organizațiile și indivizii care au capacitatea de a stăpâni mai multe limbi sunt mai creativi și tind să spargă tiparele culturale, să aibă o gândire originală și să dezvolte produse și servicii inovatoare - calități și activități de o reală valoare economică. Pentru a reuși să transformăm Europa într-o societate modernă, favorabilă inovației, avem nevoie de oameni cu o gândire flexibilă.

Stăpânirea mai multor limbi este și în beneficiul întreprinderilor europene, în special a IMM-urilor, ajutându-le, în cazul în care pot să comunice cu clienții în limba maternă a acestora, să câștige cote de piață în alte părți ale lumii. Un nivel mai ridicat de competențe lingvistice permite, prin urmare, întreprinderilor noastre să profite din plin de avantajele pieței interne europene și să reușească pe scena economiei globale.

Multilingvismul nu numai că este benefic pentru economie, ci este și o componentă esențială a dimensiunii sociale a Europei. Cunoașterea altor limbi contribuie la integrarea economică și socială pe piața muncii și la coeziunea socială. De asemenea, le permite lucrătorilor o mai mare mobilitate între țări, mărinnd astfel șansele acestora de a obține un loc de muncă.

Limba este cea care permite cetățenilor să participe la viața societății și tot ea este cea care favorizează coeziunea socială.

Respectul față de diversitate, inclusiv față de diversitatea lingvistică, și combaterea tuturor formelor de discriminare sunt însăși piatra de temelie a eforturilor noastre de a construi o Europă socială.

Cu fiecare nouă extindere, Uniunea Europeană și-a îmbogățit diversitatea, împărtășind, totodată, valori comune importante - unitate în diversitate. De asemenea, în cadrul fiecărui stat membru, societățile noastre sunt asemenea unui mozaic de culturi de o tot mai mare bogăție.

Prin urmare, alegerea anului 2008 ca An european al dialogului intercultural, la propunerea prezentată de Comisie, sub responsabilitatea domnului Figel, nu putea surveni într-un moment mai bun.

Multilingvismul aduce o contribuție majoră la desfășurarea dialogului intercultural. De altfel, limba este parte integrantă a identității noastre, este liantul oricărei culturi și cea mai directă expresie a acesteia. Limba este cea care ne ajută să socializăm, să ne organizăm ideile și să transmitem moștenirea noastră culturală.

Promovarea multilingvismului este, prin urmare, o modalitate excelentă de a-i apropia pe cetățenii europeni, de a-i face să simtă că aparțin unei comunități mai largi, atât de diverse și cu atât de multe fațete încât identitatea fiecăruia este luată în considerare. Pe de altă parte, multilingvismul poate fi un instrument important și în ceea ce privește realizarea unei mai bune integrări a imigranților în Europa.

În cazul confirmării mele în funcție, intenționez, prin urmare, să aduc o contribuție semnificativă la buna desfășurare a Anului european 2008. Am în intenție, încă din 2007, să organizez un seminar la nivel înalt la care să participe intelectuali și experți în domeniul multilingvismului, care

ar putea prezenta propuneri și recomandări privind contribuția concretă a multilingvismului la Anul 2008.

Multilingvismul este important și în cadrul relațiilor noastre cu țările terțe, precum și pentru a asigura relații externe echilibrate. Astfel, eforturile noastre de sprijinire a multilingvismului nu se limitează doar la limbile UE, fiind încurajată și învățarea altor limbi, precum chineza, japoneza, araba, turca, rusa.

Rezultatele referendumurilor desfășurate în 2005 în Franța și Olanda au demonstrat faptul că cetățenilor europeni din numeroase state membre le este teamă de o Uniune a cărei extindere rapidă le-ar putea submina identitatea națională și regională. Aceștia vor să aibă siguranța că integrarea nu va însemna pierderea propriilor tradiții, culturi și limbi.

Atunci când politicile europene abordează teme precum imigrația, securitatea, sănătatea și protecția consumatorului, oamenii vor să participe la luarea deciziilor, vor să fie implicați și să aibă un cuvânt de spus în definirea viitorului acestui continent. Nu pot face acest lucru decât dacă instituțiile europene asigură o transparență totală, permițând accesul publicului la procesul decizional și publicând documentele relevante în toate limbile.

Instituțiile comunitare au urmărit constant în activitatea lor să permită cetățenilor și întreprinderilor să beneficieze de drepturile care le revin și să își onoreze obligațiile, precum și să le ofere acces la informații în propria limbă. Acest lucru este posibil datorită traducătorilor și interpreților noștri. Comisia Barroso a fost prima care a numit nu numai un comisar responsabil pentru multilingvism, ci și un vicepreședinte cu atribuții în domeniul comunicării.

Este necesar să le oferim cetățenilor rezultate și trebuie să comunicăm cu aceștia într-o limbă pe care o pot înțelege. Comisia și-a stabilit luna aceasta prioritățile în domeniul comunicării pentru 2007, integrând în totalitate în cadrul acestora necesitatea adaptării la situația națională și regională („la nivel local”) ca o garanție a reușitei. Această raportare la nivel local ține, înainte de toate, de înțelegere, iar limba este instrumentul esențial al acesteia.

Sunt impresionat de munca realizată până în prezent de Ján Figel, cu sprijinul Parlamentului European, pentru promovarea multilingvismului în Europa. Intenționez să iau ca bază de lucru activitatea desfășurată de acesta.

Astfel, în cazul confirmării mele în funcție, voi analiza cu atenție rezultatele Planului de acțiune privind multilingvismul aflat în curs, precum și recomandările Grupului independent la nivel înalt în materie de multilingvism și ale rețelei interne pentru multilingvism a Comisiei. Intenționez să organizez, înainte de sfârșitul anului 2007, o conferință ministerială în cadrul căreia să fie analizate direcțiile de acțiune viitoare. Voi propune apoi, în 2008, un nou plan de acțiune pentru a continua activitatea în acest domeniu.

Promovarea învățării limbilor și a diversității lingvistice reprezintă un obiectiv general al noului Program de învățare pe toată durata vieții (lifelong learning) care urmează să fie lansat anul viitor. Acesta va fi pentru prima dată deschis tuturor limbilor vorbite în Uniunea Europeană, precum și limbilor principalilor parteneri comerciali ai Uniunii.

De asemenea, este în curs de elaborare un indicator european al competenței lingvistice, care a primit recent girul miniștrilor educației din UE. Aștept cu interes ca acest indicator să devină operațional, acesta

urmând să ofere factorilor de decizie informații vitale prin identificarea celor mai eficiente sisteme și facilitarea schimbului de bune practici în domeniul învățării limbilor.

Cooperarea cu viitorii mei colegi din cadrul Comisiei va reprezenta o componentă importantă a activității mele de promovare a integrării multilingvismului în cadrul altor politici, programe și măsuri relevante, precum cel de-al șaptelea Program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică, Fondul Social European, educația și aspectele privind imigrarea.

Cooperarea cu celelalte instituții va constitui, la rândul său, o componentă esențială a activității mele. În cadrul Strategiei de la Lisabona, una dintre acțiunile prioritare în domeniului educației este îmbunătățirea competențelor lingvistice. „Limba maternă + 2” este obiectivul ambițios care ar trebui să stea la baza acțiunii noastre în anii următori.

Constat cu satisfacție că Parlamentul și Consiliul au aprobat recent recomandarea Comisiei privind cele opt competențe fundamentale, printre care se numără și comunicarea în limbi străine.

Există și alte domenii în care aș dori să promovez acțiuni, în cazul confirmării mele în funcție.

Motivația are un rol principal în învățarea cu succes a limbilor. Pentru a motiva oamenii și a-i ajuta să depășească obstacolele în calea învățării sunt necesare o analiză atentă și soluții inovatoare. Mesajul pe care doresc să îl transmit este că limbile sunt accesibile tuturor, iar activitatea mea va urmări să asigure disponibilitatea și difuzarea unor metode de învățare a limbilor care să corespundă cerințelor adulților, în special ale celor cu un nivel de educație mai scăzut, precum și ale celor defavorizați, inclusiv ale migranților.

Calitatea predării limbilor ar trebui îmbunătățită. Formarea inițială și formarea continuă la locul de muncă a profesorilor de limbi străine și a celor care predau o materie într-o limbă străină trebuie să constituie o prioritate în anii următorii.

Doresc să inițiez un proces de reflecție asupra acțiunilor comune care vor fi desfășurate în întreaga Europă în acest domeniu. O mai mare mobilitate a profesorilor și viitorilor profesori de limbi străine ar fi foarte utilă în această privință.

Consider că o consultare adecvată cu părțile interesate este esențială, nu numai pentru a ne asigura că politicile noastre sunt corecte și fondate pe elemente solide, ci și pentru a ajuta la crearea dinamismului necesar pentru ca acestea să producă rezultate concrete.

Intenționez, așadar, să lansez un Forum al întreprinderilor privind multilingvismul pentru a iniția un dialog structurat și un parteneriat, în scopul identificării contribuției concrete pe care multilingvismul o poate avea la realizarea Strategiei de la Lisabona, pornind de la bunele practici și inițiativele de succes ale întreprinderilor.

Consider că vom obține rezultate pozitive dacă vom putea exploata mai bine potențialul mediilor de informare pentru a promova limbile, de exemplu prin încurajarea subtitrării filmelor, prin campanii de publicitate și programe de creștere a nivelului de sensibilizare a publicului larg față de aspectele lingvistice.

Printre alte inițiative destinate să confere o mai mare vizibilitate rolului crucial al limbilor în integrarea europeană, intenționez să lansez un concurs de traduceri între școli din întreaga Europă, în contextul

evenimentelor organizate cu ocazia celei de-a 50-a aniversări a Tratatului de la Roma.

Am vorbit mai devreme despre necesitatea de a avea un spațiu real al dialogului politic european cu cetățenii. Mă voi asigura că, prin portofoliul care îmi va fi încredințat, voi contribui în cea mai mare măsură la acest lucru.

Un aspect esențial al activității mele va fi de a mă asigura că instituțiile noastre continuă să fie multilingve.

Cetățenii tuturor statelor membre trebuie să poată citi și înțelege legislația care li se aplică, iar reprezentanții aleși în mod democratic trebuie, la rândul lor, să își poată apăra interesele și ideile fără ca limba să constituie un impediment în acest sens.

În consecință, în cazul în care numirea mea în funcția de comisar va fi confirmată, voi acorda o atenție deosebită serviciilor de traducere și de interpretariat de conferință ale Comisiei. Voi urmări, în special, consolidarea limbilor statelor care au făcut obiectul extinderii din 2004 și integrarea fără dificultăți, anul viitor, a limbilor bulgară și română.

Comisia Europeană este unul dintre promotorii principali în ceea ce privește stabilirea standardelor de traducere și de interpretariat la nivel global. Intenționez să asigur menținerea acestei poziții de excelență, precum și stabilirea unor standarde pentru noile instrumente de traducere și de comunicare.

Provocarea cu care ne confruntăm în această privință este de a ne asigura că multilingvismul este sinonim cu calitatea și vitalitatea limbii.

Domnule Președinte,

Stimați membri,

Instituțiile europene au demonstrat că pot face față provocării reprezentate de multilingvism. Acestea și în special Comisia, având la dispoziție resurse corespunzătoare, vor continua să facă acest lucru și în viitor, pe baza acelorași parametri de eficiență a costurilor care s-au bucurat de o apreciere favorabilă din partea Curții de Conturi Europene.

Rămân încă multe de făcut pentru a spori nivelul de sensibilizare față de limbi și competențele lingvistice ale cetățenilor, întreprinderilor și administrațiilor. Comisia, cu sprijinul Parlamentului European, poate contribui în mod semnificativ la creșterea atât a cererii, cât și a ofertei de posibilități de învățare a limbilor, precum și la promovarea diversității lingvistice.

Știu că Parlamentul este foarte activ în privința multilingvismului și consider, așadar, că este binevenită o cooperare strânsă cu această Adunare și, în special, cu Comisia pentru cultură și educație și Comisia pentru afaceri constituționale, în legătură cu toate aspectele acestui portofoliu profund european și orientat către cetățeni, care consider că îmi va aduce multe împliniri. În cazul în care veți dori să organizați o audiere pe această temă în viitorul apropiat, mi-ar face o deosebită plăcere să mă număr printre participanți.

Vă mulțumesc.